

N:o 8.

Ank. till Riksd. Kansli den 19 Febr. 1880, kl. 12 midd.

*Lag-Utskottets Utlåtande, i anledning af väckt motion om ändring
i 11 kap. 2 § Jordabalken.*

Enligt 11 kap. 2 § Jordabalken, sådant nämnda lagrum lyder i förordningen den 16 Juni 1875, har säljare af jord, hus eller tomt för obetald köpeskilling säkerhet i det, som såldt är, framför andra köparens borgenärer, derest han söker inteckning för sin fordran, i stad inom tre månader och å landet sist vid *det ting*, som infaller näst efter sex månader, sedan lagfart för köparen beviljades.

Uti en af Andra Kammaren till Lag-Utskottet hänvisad motion, N:o 72, hemställer Herr A. Rosenqvist, "att Riksdagen ville för sin del besluta, att 2 § i 11 kap. Jordabalken må få den förändrade lydelse, att ordet *ting* utbytes emot orden *allmänna tingssammanträde*."

Såsom skäl för sitt förslag anför motionären det i hans tanke stora missförhållandet mellan den i ofvan anförda lagrum nu stadgade tid beträffande stad och den beträffande landet, särdeles i domsaga med ett eller två tingslag, enär, under det i stad denna tid tilländaginge inom tre månader efter lagfartens beviljande, densamma på landet, der domsagan bestode af ett eller två tingslag, kunde utsträckas till och med till sexton månader. En så lång tid funne motionären för den köpare, som mot inteckning i sin nyförvärfvade fastighet ville upptaga lån, medföra icke ringa olägenhet, och säljarens rätt syntes honom fullt tillgodosedd genom den af honom föreslagna bestämmelse.

Med afseende å motionen vill Utskottet först erinra, att den äldre på 1734 års lag grundade tingsordningen i nu förevarande afseende endast känner begreppen *ting* och *rättegångsday under tinget*. Sedermera har förordningen den 17 Maj 1872 för sådant tingslag, som ensamt utgör en domsaga, så ock der två tingslag äro till en domsaga förenade, äfvensom i domsaga med tre eller flera tingslag, der Konungen i ett eller flera af tingslagen föreskrifver en sådan anordning af tingen, infört årligen endast två lagtima ting, det ena, vårtinget, mellan tjugondedag jul och midsommar, samt det andra, höstetinget, mellan September månads början och Thomedag, med, der tingslag ensamt utgör en domsaga, sex *allmänna sammanträden* under vårtinget och fyra under höstetinget, men, der två tingslag tillsammans bilda en domsaga, hälften så många i hvartera tingslaget. Så vidt Utskottet rätt uppfattar motionärens förslag, afser han, att det af honom begagnade uttryck *allmänt tingssammanträde* skulle betyda, då fråga vore om den äldre anordningen af tingen, det samma som *ting*, men, der fråga åter vore om den nyare, detsamma som *allmänt sammanträde*, och någon förändring, i hvad nu uti ämnet är stadgadt, skulle sålunda endast vara afsedd beträffande de tingslag, der på grund af 1872 års förordning allmänna sammanträden hållas.

Tiden för säljaren att med förmånsrätt söka inteckning för obetald köpeskillning bör emellertid i Utskottets tanke väl icke beräknas från, men åtminstone afvägas efter den tidpunkt, då den af köparen erhållna lagfart blir behörigen offentliggjord och såmedelst för säljaren kunnig. Enligt 17 § i förordningen den 16 Juni 1875, angående lagfart å fång till fast egendom, har nu domaren å landet, äfven der förordningen den 17 Maj 1872 är tillämplig, skyldighet att till vederbörande Konungens Befallningshafvande, för att ofördröjligen i länskungörelserna införas, insända förteckning å beviljade lagfarter endast *för hvar ting*. Uti det i motionen upptagna fall, att i ett tingsslag, der på grund af 1872 års förordning endast två ting årligen hållas, lagfart å en såld fastighet beviljats under vårtinget, t. ex. å tjugondedag jul, då han på måndag infaller, eller å nästa måndag derefter, blir den beviljade lagfarten icke kungjord förr än "ofördröjligen" efter åtta dagar efter vårtingets afslutande, hvilket afslutande, såsom motionären sjelf riktigt angifver, kan ega rum så sent som i medlet af Juli månad. I följd deraf är ock antagligt, att säljaren erhåller kännedom om den beviljade lagfarten först sedan mera än sex månader ifrån beviljandet förflutit. Enligt motionärens förslag skulle då icke längre rådrum för inteckningssökandet förefinnas än till nästa allmänna sammanträde, hvilket begynnes första måndagen i påföljande September månad. Vid sådant förhållande synes Utskottet den tid till nästa vårting, säljaren nu har att få sin köpeskillingsfordran med förmånsrätt intecknad, icke vara tilltagen för lång, utan stå i temligen nära öfverens-

stämmelse med den tid, sist å det ting, som infaller näst efter sex månader, sedan lagfart för köparen beviljades, hvilken är stadgad för domsagor, der den äldre tingsordningen fortfarande tillämpas.

På denna grund och då den nu i förevarande afseende gällande tidsbestämmelse icke, Utskottet veterligen, föranledt några större olägenheter, finner Utskottet sig sakna skäl att föreslå införandet i vår gällande rättgångsordning af en och samma, ehuru ny, beteckning för två olika begrepp, hvilken beteckning dessutom enligt Utskottets tanke icke skulle blifva vid tillämpningen fullt otvetydig, hvadan Utskottet vördsamt hemställer,

att motionen icke måtte af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 19 Februari 1880.

På Lag-Utskottets vägnar:

G. LAGERSTRÅLE.

Reservation:

af Herr *Grefve Mörner*, hvilken icke kunnat finna annat, än att det i motionen framställda förslag bort af Utskottet tillstyrkas.
